

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

149. szám.

Pest, september 5. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál ország-
ton Kunewalder házban, vidéken a k. pos-
tahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr.
vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben,
s a hónap első napjától számítva 1 forint-
jával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott
sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p.
fizettetik.

Pest, september 5.

Ma rövid ülés volt, a tegnapi jegyzőkönyv
hitelesített, s felolvastattak a horvátügyben el-
járandó, s a manifestumot készítő választmányok
nevei.

Délután 5 órakor indult el a Bécsbe menendő
küldöttség, s ülések a visszaérkezésig tartatni
nem fognak.

Pest, september 5.

Szerkeztő!

Hogyan! micsoda keserves ember ön? Mi-
csoda ajtatos és jámborságos lapot állított ki ön
tegnap.

Ah, ah, annyi hiúság nincs már önben, hogy
legalább egy rövid szóttagocskával értésére adná
egy némelyeknek: Hogy ime elkövetkezének
az idők, mellyben minden embernek meg kell
vallania, hogy a Marciusnak első betűjétől fogva
az utolsóig igaza volt.

Ha én önnek lennék, úgy fenhordoznám az
orromat, s nem neznék se jobbra se balra, még
nem is köszönnék az embereknek.

Ha a nép megtudja, hogy ön jövendőmondó,
gyöngyöm szerkeztő, öntől legelőször is azt fog-
ják kérdeni, ki lopta el Varga Mihál uramnak
ökrét vagy lovát.

Szerkeztő, ön quadrillionszor elmondá, hogy
azok az 1848-diki ministerialis törvények nem
érnek egy fa kovát. Hanem miután a ministerek
ezen törvényt naponként reggeli könyörgésül
használták, az egész ország kalapot emelt előtte.

Tegnap Kossuth kimondta, hogy vagy végé-
nek kell szakadni tüstént ezen állapotnak vagy
pedig a nemzet kénytelen lesz ideiglenesen olly
végrehajtó hatalomról gondoskodni, melly végre-
hajtó hatalom a maga eljárásainak eszközeit ne
legyen kénytelen a törvényből, hanem a haza
veszélyéből meríteni.

Későn jó e szép szó a ministerialis ajkáról,
hanem jobb most mint soha.

A ministerium, melly így meg van kötve, nem
mentheti meg a hazát — s azért Beöthy Ödön le-
küldetett, s olly hatalommal ruháztatott fel, hogy
az ott a táborban levő hadügyministerrel egyetér-
tőleg rendkívülieg is tegyen mindent, mit a fen-
forgó körülmények a haza megmentésére szük-
ségesé tesznek. —

Ezt mondta tegnap Kossuth. És két emberen
kívül (Besenyei és Fábri) az egész ház helye-
selte azt.

A Pesti Hírlap mai számában, „az egészségben
roskadozó, de lelki erőben megtörhetlen hazafi”,
szavára elragadtatásban van.

Tegyünk fel egy esetet.

Ha ezelőtt egy héttel a boldogtalan Marcius
ilyesmit nyiltabb szavakban mint különben szok-
ta ajánlott volna mit mondtak volna rá a minis-
terialis hivatalnokok, ministerialis hírlapírók és
ministerialis hivatal expectansok?

Nagy hanggal orditozták volna. Le a revolu-
tióval! egy conventi commissarius a hadsereg-
be? mit jelent ez? kérdték volna. Rendkívüli ha-
talom, teljes hatalmu intézkedés mindenre mit a
haza megmentése követel? ez annyit tesz mint
az őrmestereknek tisztséget a magyar hadnagyok-
nak kapitányságot, igérni, s ekkor kiállítván a
sorkatonaságot egy rettenetes dictióval felrevo-
lutionálni a közlegénységet, s ezek segítségével
minden a magyar ügytől idegenkedő tisztet, ősz-
szepuskázni, vagy legalább a seregből elker-
getni?

Bizonyosan ezt mondták volna.

És jól is mondták volna, mert mi így értettük
magunk is azt értettük volna.

Miként érte küldetését Beöthy Ödön, s a had-
ügyminister az ő dolguk.

Minden bajnak megvan a maga saját orvos-
sága. És ha valamely betegség csak érvágással
és amputatioval lehet meggyógyítani, egy rész
elvesztéseért oda engedjük-e a milliók nyugal-
mát és boldogságát?

Végre tehát egy rendszabályban a radikál
párt s a ministerium összetalálkozott.

Örvendünk rajta, hanem azért oda kacsintva
a kormánypárt közé, húzzunk ki onnan egy pár

embert, s négy szem között kérdjük meg őket:
Illyesenképen.

Ugyan édes táblabíró ur, most midőn ön a
conventi commissarius, s a végrehajtó hatalom azon
alakban lett felállításához szavaz, melly eljárá-
sának eszközeit ne a törvényből, hanem a haza
veszélyéből merítse, mit gondol, nem jobb lett
volna ezen rendszabályokhoz ezelőtt valamicské-
vel korábban nyulni?

Táblabíró ur, magyarázza meg azt nekünk,
hogy midőn a radical párt uton utfélen azt intonál-
gatá, hogy az a politika, melly az 1848-dik évi III.
törvényből indul, ki jóra nem vezethet, hogy az
osztrák ugy engedte azt fogalmaztatni, hogy ha
azon folytatjuk utunkat, szép csendesesen vissza kell
mennünk, ön mindég azt felelte jó, jó, de nem
lehet, most pedig midőn a tűz körünkre jött,
hirtelen azt mondjuk. De isten engem ugy segé-
lyen lehet.

Adjon ön erről magyarázatot. Mondják meg,
hogy lehet az, hogy Kossuthnak egy szava képes
volt minden akadályt eldönteni.

Kossuth egy szavára már nem gyávák a nem-
zetőrök, már lehető, hogy egy conventi commis-
sariusnak sikerül a hadseregbe új szellemet ön-
teni, sikerülend a régi rendszerhez szító embere-
ket kiugrasztani: már a nép is velünk tart, már
nincsenek a hazában reactio, külön régiség, száz
mindenféle baj.

Lássa tisztelt táblabíró, hogy midőn ön a
Pesti Hírlapban Kazinczi Gábor, s Kovács Lajos
beszédeiben annyi sok fontosságot, annyi belátást
és diplomaticai ügyességet látott, az csak egy
magunknak csinált illusio volt, magunk elébe te-
remtettünk nehézségeket, mellyek egy ministeri-
alis szóra szétoszlottak.

Azon nehézségekből mi is sokat hittünk lé-
tezni, de azok orvosolhatók.

A különbség köztünk csak az, hogy az or-
voslás most nehezebb mint lett volna korábban,
és a mellé még több energia, találatkonyság, fá-
radság, baj és veszteglés is több kell mint akkor,
midőn az óvszereket a radical párt ajánlgatta.

Most pedig: Mala per longas invaluere moras.

Ha majusba kezdjük meg működéseinket, a
bajok nem nevednek ennyire. Most egy elha-
nyagolt sebet kell meggyógyítanunk, most az or-
vos egy haldokló beteg ágya elébe hivatik.

Akkor elkezdtek volna az új politikát, s kö-
röttünk azon arányban, mellyben mi erősödünk
ellenségeink lehangoltabbak lettek volna.

Valószínűleg akkor a harcz is elkerültethet-
tett volna. Mert készült nemzettel, melly az első
törést visszaverheti, senki sem mert volna kihi-
vólag banni.

Szerkesztő, ön egyszer a ministeriumról azt mondta, hogy István nádort provisorius királynak kikiáltotta.

Ez nem volt igaz. Fájdalom. De a legnagyobb baj az, hogy a ministerium ezen hirt nem változott, hanem rágalomnak declarálta. Alászolgája.

És önt sajtóperbe citálták, lapját pedig a minister-elnök Batthyáni Lajos, ki lakik a szabad-sajtó utcában, a Cziráki házban, elkoboztatta.

Már hiszen meglátjuk, minő magyarázatot ad a ministerium azon rendkívüli eszközöknek, melyek ezután használatba vétetni fognak, s melyek nem a fidibusnak való 1848. III. törvényből, hanem a haza veszélyéből fognak meríttetni.

Ön táblabíró azt gondolta, hogy annak a ki nem országos celebritás annak nem jár a szava. Hogy az a ki a *faute de mieux* nagy embereknek minden szavára nem mond igent, az csak rosztat akarhat, hogy azokat a reactionak kellett kibérteni.

Ime tessék most a tényekből itélni.

Ön pedig szerkesztő többet nagy dolgokról ne présmitáljon. Ön úgy van az ilyen beszédekkel, mint az egykori család, atya ki restelkedő leányainak ezen szemre hányást tette:

Ha egyszer mondom, lefekletok mindjárt lefekletok, százszor mondom felkeltok, még sem felkeltok.

Ön ha egyszer mondta volna azt, hogy nincs baj, nyugodjunk meg táblabíró, rá kiáltottak helyes, de ha százszor is mondta, hogy kutya van a kertben, még sem hitte még az ördög sem.

Kis Péter.

A város folytonosan harcziás színű toborzás, mindenféle zeneének és vigság. A lélek egy szebb jövődöt lát maga előtt.

Csak sietség és erély, s nem kell félni, hogy a rosztat akaratuaknak sikerülni fog a népet tévutakra vezérleni.

Vác körül hatalmas tábor gyülekszik össze. Pestről számosan rándulnak ki a harcziákat megtekintendők.

A váczia szüretelni kezdenek. Sokan azt mondják azért, mert a magyar tábor nem amolyan róka féle fajból áll, mellyről a mese azt tartja, hogy a szöllöt savanyunak hiszik.

Mi inkább arra gondolunk, hogy a váczia rettenetesen sietnek, hogy hőseinknek egy ital fris bort adhassanak.

A kör vendéglője a szerviták kertjében nem sokára meg fog szünni. A szépítő biztosság határozata szerint a kerti bóde le fog rontatni.

A prior egy latin levélben adta tudtul a szomorú hirt a kör tagjainak.

A papok mint irták a levélben annyival is inkább örvendenek, hogy vendégeiktől megszabadulnak, mert szentséges telkeken a legiszonyatosb hünök, fertelmek és undokságok vitettek végbe. —

Ugyan mik lehetnek ezen horribilia, et in coelum clamantia scandala.

Nem más minthogy ott a vendéglős pénteken is hust mer főzni.

Rettenetes bün! —

És ki érzette meg a pecsenye szagot. A prior szakácsnéja, vagy pedig egy fő fő pap, ki parhasard éppen a kolostorba kvartélyozik?

Vagy tán a szinte ott tanyázó rendőrségi hivatal volna olly éktelenül papista lelkű?

Mákvirágok.

— Bécsben — mint írják — nagy készülétek tételtnek egy urnak pesti utjára, kiről némmelleyek azt hiszik, hogy a legelső magyar ember, bárha eddigelő tökéletesen nem elábon állott a nélkül, hogy a maga lábán járt volna. Ez a nagy ur már rég készül Pestre s egy nehányszor szavát is adta a leutazásra, de hiába l'homme propose et Dieu dispose s így történt, hogy a kegyetlen sors-mindannyiszor a mennyiszor a kocszi már előállott-betegséget küldte rá.

Most azonban már a dolog nem tréfa, s az utikészületek nagyszerűek. Az udvari fodrásznál a magos (?) utazo bajszának fele már készen van, a szakáll is munkában van s — mint mondják — a ministerelnök duszgazdag hajzatának feleslegéből készül; a kalap Kazinczi Gáborénak mintájára csináltatott, az árva fiu hajrá pedig Lisznai Kálmustól költsönöztetett. Az atilla egy általában nem tetszvéen, egy insbrucki frakk — a la Máriássí — spenczellé stutzoltatott; a magyar nadrág ugyan egy kissé szük de a szíjjában olly kedvet lelmi mondatik az utazó, hogy érette egy kis szoritást is eltűr annyival inkább mert e viselet az utolsó ujonczállítási törvény óta ugy sem magyar lábra való.

Legnagyobb aggodalmat okozott a hasnak — éppen nem táblabírói — lapossága, azonban erre nézve a Bécsben mulató igazságügyminister azon vigasztalást nyújtja, hogy a pesti ministerialis lég erre különösen ápoló és növelő hatással bír.

Egyébiránt a magos utazó Pulszkitól naponként órákat vesz, hogy miként kelljen bizalmas magyar képet csinálni. (Némmelleyek szerint már a tanító is iszonyu Verlegenheitba kezd tanja iránt jönni).

A mi a többi utikészületek és provisiokat illeti ezek közt megemlítendők: a 12 különféle alkalomra szolgáló magyar dictio, melly a sziv

mélyéből, s a nagylelkű magyar nemzetehzi őszinte vonszodásból ered; továbbá 1200 darab mellő egy egy nemzeti lobogot képezők, s különös kegyelemből elajándékozandók; 10,000 kokárda a schöne Münchenerin-től; egy Debreczenből hozatott sallagos és kivarott kostök, 500 darab selmeczi pipa, s két mázsa kospalagi, de legfigyelemre méltóbb egy láda, melly tökéletesen üresen vitetik el, s olly borzasztó nagy hogy — 200 millió forint meg se kottyán benne.

Illy nagyszerű készülétek vagynak Bécsben az elutazásra, de az elfogadásiak sem csekélyebbek ám nálunk Pesten. A többiek közt elég legyen megemlíteni, hogy az iker város azon szemfényvesztő szerrel lesz világítva, mellyet *Politica austriaca*-nak neveznek, s mellynek vakító világa ministerinket is tapasztalható.

A magas vendéget hozó hajó kikötésinél 12 fehérbe öltözött táblabíró fog állani vezetve Kazinczi Gábertől, ki öntekintetlenül fog várakozni mondókáját elszavalandó, mellyben a rendületlen hűség, és tapasztalt atyai szív csak 10-szer fordul elő. A parton fog állani a magas vendég kocsija, mellynek lovai kifogatván, Fábri és Besenyei által fog felhúzatni Budára, hol az előre elrendelt szállás kapujánál egy más 12 egyénből álló küldöttség fogajda, mellynek élén Piller csinál egy schwarzgelb complimentet.

A nemzeti színház is fényesen ki lesz világítva, s adandó darabul „Mátyás diák“ van kiszemelve.

A nagyobbyszerű fogadási készülétek közt megemlítendő még az éljenzési próba, melly minden este 7—10 óráig Kavács Lajosnál tartatik, s már is igen öszvevágólag betanultnak állittatik, Kovács Lajosnak benne egy megragadó solo-ja van, mellyet elbájolónak mondanak.

A többi készülétekről később.

— Azt beszélik, hogy a ministerelnök Bécsben annyira megszerette a Bavaoist, hogy e hevitő szer nélkül aludni sem tud menni.

— Szegeden is van ám nemzetőrség. A gyakorlatokon három egyén szokott megjelenni, kik közül egyik tiszt, s társait hármassor defiler-kben gyakorolja: Legnehezebben sikerül néki egyenes rendet állítani, legkönnyebben en masse hazafelő indulni. — A paradedokon azonban mintegy 300an szoktak megjelenni, kik mind az első sorban állanak, mert egyik sem akar hátul lenni; közelebből azonban az illyrek elleni kiindulás hírére, egy estén magát 299 jelentette a második és harmadik sorba; a lovassnemzetőrség is megalakult, már vannak 9-en mind tiszték, közelebből közembereket fognak toborzani.

Csernátoni.

Pest sept. 5.

Ki van mondva, hogy a hazát jelen vészes s rendkívüli körülményeiben a ministerium megmenteni nem képes.

Hogy ezelőtt pár hóval még képes lett volna, ki nem mondatik, azonban ez a dolog természetében fekszik. Gyors és erélyes föllépés akkor, s most hihetőleg ott volnának elleneink, a hol a bors terem.

Hanem hogy most, jelen bonyolódott állásban dolgaiknak, midőn lételünk perczek jó vagy bal fordulatától függhet, midőn oda jutottunk, hogy még barátunknak is csak tartózkodva hihetünk, olyan quot capita tot sensus féle kormánynyal, az igaz babot sem érünk.

Olly kormánynyal, melly a helyett, hogy nyolcz felől támogatná a haza oszlopát, azt ugyanannyi felé dűti.

Olly kormánynyal, mellynek hogy tehessen, nemcsak egyszerű érdekei miatt sokszor szűkeblű nemzetgyűlés, s egy reactionarizott környezettől ámitott fejedelem beleegyezését kellek előbb megnyernie, hanem legelőször is önkeblében kell leküzdenie a kislelkűség, pulyaság vagy legyezetés rögzött politikáját, mihez némely tagjai egy vagy más okból, de mindenkép megbocsáthatlanul makacson ragaszkodtak.

Olly kormánynyal, melly bár a legünnepélyesebb neveket bírja czímerén, nem bír egy embernek ügyesen vetett hálójából kibúvni, hogy magát a közvélemény karjaiba vesse; melly egy ember által annyira engedé magát féken tartani, hogy valahányat előre vélt lépni, mindig ugyanannyi lépést hátrált.

Szóval, olly kormánynyal, melly forradalmi időkben Széchenyi politikát követett, az árnyékban is faragott képet látott, s melly mig consultalt saguntum periit, most semmire sem mennének.

E kormány tehát változni fog, e kormánynak változnia kell.

Azt gondolhatják sokan, hogy mi erre alleluját mondunk, te deumot harsogtatunk, s örömtümben iszunk három nap három éjszaka.

Örülünk nagyban feloszlásán azon ministeriumnak, mellynek eljárásában mi mindig tudtunk gáncsolni valót találni, mellynek politikáját mi állandón félszegnek kiáltottuk, s mellynek félrelépésében helyeztük ügyeink jóra igazodásának garantiáját.

Kik így gondolkoznak — most egyszer nagyon megcsalatoztak.

E ministeriumot nem néztük soha decreditározási puffncok kibévezett czéltáblájának — ellenezeteink mindig oda voltak irányozva, hogy elkerülhessük azon természetellenes állapotot, mellyben éppen azon ministerium gyöngé asszonyos politikája juttatott, hogy t. i. nolle vele hatalomnak rendkívüli gyakorlatához kellessék folyamodnunk, s mellyet edlgi eljárásaink erélyességével elkerülhettünk volna, s mellynek csupán akkor van s lehet csak helye, midőn a hazát nagy veszély fenyegeti.

Nem rég még, ugy lehet örüllünk volna, ha a ministerium helyet enged azoknak, kik erősebb karokkal állottak volna ellenében a vészhozó események ostromának, mert akkor biztosok lettünk volna abban, hogy a hazát egy uj, egy erélyes és gyorsan tevékeny politica kétségenkívül képes leendne megmenteni.

De most, midőn a kormányzati hatalom bármilly átalakulása mellett is helyzetünk problematicus marad, bizonytalan aggodással nézünk a jövőndő fejlődésének elébe.

Azokban jobb későn mint soha.

Mi erősen hisszük, hogy e nemzetnek ön magához visszaterése, és az orvoslást Bécsben kereső kudarczott vallott politikának önmagunk erejéhez s lelkesültségünkhöz folyamodása soha sem lenne késő, még akkor sem, ha elleneink torkából már csak lábujhegyünk állana ki.

Most már legalább sokkal jobban kiismertük szomszédink ármánykodását, mintsem hasztalan áltatásban akarnánk élni még továbbra is, mintsem át ne látnánk, hogy ez országot, mit magunk kerestünk, egyedül magunknak lehet és kell meg is tartani. —

Sokkal jobban okulhattunk önkárunkon, mintsem vak hittel fogadjuk a Bécsből ne talán hozandó újabb üres ígéreket, vagy időhúzásra számithatott alkudozási felszólításokat.

Mi Béccsel semmi iránt nem alkudhatunk; mert nem nyerünk tőle semmit, csak saját — bitorúl elcsempészett legszentebb tulajdonukat vévénk vissza, miből engedni eszélyességből s jó akarattól nem — csupán gyávaságból lehet.

Gyávaság bélyegét pedig a magyar magára süttetni soha eddig még nem engedé.

Lesznek meglehet tán a kormány tagjai közt is, kik (alkalmasint koresolyával ellátva) megpróbálnák a képviselő házat újabban jégre vezetni, kik nem mulasztandják el a békés kiegyenlítés előnyeit szivárvány színben mutogatni, s megelégesznek majd egy rakás nagyhirü proclamatioval, mellynek csak első betűjéből is megpróbálják a dolgok jórafordulásának biztos sikerét kitüntetni, — kik a bécsi mézes madzag ízét teli szájjal földicsérendik. —

De ezek miszerintünk a nemzetnek a legrosszabb szolgálatot tennék.

Tovább is nyelni a csaléket, mit a jól számító kamarilla mérges edényekben főz számunkra, tovább is hinni azok becsületes szándékában, kiknek ármánykodása miatt törpüle el nemzetünk ereje, annyi mint végső dosisát szivni a narcoticus szernek, mi halál álmába szenderit.

Ugyanazért semmi engedés, semmi tartózkodás, egy nemzeti közakarattal, s bizalom alapján fölemelt erős hatalom! s lételünk kérdése biztosabban meg lesz oldva nyílt terén a mérközésnek, mind titkos alkudozások intriguákkal megrakott rejtek utain.

Cserző Bencze.

Versetz Aug. 26. 1848.

A harczteréről. —

Szerkeztő! — Sietek önt értesíteni olly dolgokról, mellyek e hon sorsa felett aggodó minden jóra való ember keblét kétséggel töltik el. — A miket irandók, hogy mind betüszereint valók, — a következés rövid időn igazolandja. —

Az itteni parancsnok Blomberg mai napig is Bécsből kapja az útasításokat, Piret temesi volt várparancsnok által, kit a ministerium tudunkkal hivatalától fölmentett: — katonái nem lőnek az ellenre, — mivel arra parancsuk van, — s e parancs nekik a királytól érkezettnek mondatik.

Zászlóaljunk a 9-dik honvéd, — mikint Versetzre érkezett, 6 órai pihenés után Fehértemplomba küldetett; — a már kész ellenségre azon tanulatlan nép, melly közül sok fegyverét se képes megtölteni, — két század pedig, hogy az erő annál inkább megoszolják, Oraviczára küldetett.

A sorkatonaság — Verseczen, hol a legnagyobb csend van; vesztegel — ámbár e pont csak Fehértemplom bevétele után féltethető. —

Fehértemplomot ellen táborra szállotta meg, úgy hogy oda a bejutás még most pár századnyi fedezés mellett történhetik, néhány nap mulva azonban a rabló csapat a vidéki lakosság által annyira szaporodandig, hogy az út egészen el leend zárva; — a sorkatonaságnak eszibe sincs eloszlalni e gaz népet, hanem szépen bezáratni engedi embereinket, úgy hogy azok éhen kénytelenek el veszni, mivel — sem elegendő élelmük sem a hadhoz megkivántató municiójuk — — ágyú, por, golyó, stb. nincs. —

Tegnap ágyúlövéseket hallottunk ismét Fehértemplom felől, — — hirt még nem tudunk. —

A kinek annyi eszeckéje, mennyit egy szarka el bírna farkain, átláthatja, — — hogy a nemzet legszentebb ügye el van árulva, — — elveszve majdnem megmenthetlenül!

Zászlóaljunk résziről megteendí a magáét, tegye meg a nemzet is; — most a k. biztoshoz Vukovichhoz irandunk, mellyben kijelentjük, miszerint semmi áron se maradunk Fehértemplomban s kivánni fogjuk, hogy ideiglenesen — mig legalább a fegyverrel bánás módott elsajátítjuk, — cseréltesünk fel verseczi sorkatonaság által.

Az országgyűlésére petitiót küldendünk, mellyben kérjük a nemzetet, hogy a 10. honvéd zászlóalját, — hozzájuk elegendő tüzérséget, — s néhány század jó szellemü huszárságot adván — egy seregbe vonatni parancsolja; — a ministeriumnak fen maradván a mód a sorkatonaságot (ha ugyan vele rendelkezhetik) használni ott, hol szükségesnek véli.

Ha tovább is így hagyatunk — kénytelenek leszünk mi — honvédek magunktól — öszvecsatolódni, — hogy erőnk haszontalanul szét ne forgácsolódják, s a hazának megtehessek egy tömegben azon szolgálatot (t. i. bevenni a R. sánczokat) mit azért nem tettünk eddig, mert arra Bécsből egy némely ember parancsot nem kaptak. —

Szerkeztő! midőn önt, — és mindent ki e hazának javát akarja fölkérnék zászlóaljam nevében — erélyes közremunkálásra, — leteszem tollamat azon hitben, hogy a miket megirtam, — ha szép szerivel nem — a miként lehet, de minden áron — teljesülésbe menendnek. —

Önnek tisztelője

Rugacs, honvédtiszt.

Nagy-Szöllős, augusztus 27. 1848.

Szerkeztő! Tudva ön előtt, hogy Ugocsa megyének túl a tiszai részén a képviselői választás közbe jövő események miatt elhalasztott, s Augustus 23-ra tüzetelt ki, a netalántáni új zavarok elkerülése tekintetéből rendes katonaság bástyázza el a két párt embereit — a nép jogait használni akarta, nyugott, lelki tisztasággal jelent meg a választásra kijelölt helyen, csend volt millyet az éj teremthet, köszírtként állott a nép, mintha lelki ismeretével számolásba jönne, szenvedélyes arccal várta mindenki a pillanatot hogy lelke sűgallatát ontsa ki.

A nép alatt nevezem itt új polgártársinkat, kiket a slendrián világ emberei a fent nevezeten szeretnek magoktól távol tartani. — A még most is büszke érzetű nemesség eltartva állott a néptől, kissebségben, de merész s elhatározott bosszúsággal. A tett kora beérkezett, s a két párt kegyenceit kijelölő, a hangos éljenzések lassú morajjal enyésztek el. S midőn a szavazás következett volna el, az alig 300 főből álló nemesség a több ezernyi népre tört, ki illy következtésekre készületlenül — csak tiszta lelkiismeretökkel — jelentek meg, kénytelenek voltak az erőnek engedni, s a válsztó helyről eloszlan, így el foglalá a választási tért a nemesség, s szavazat nélkül kiáltották ki Török Istvánt, Troknya ellenébe.

Szerkeztő! népképviselőt kívánnak, önnek majd küldünk ebből a fajtából is egyet, s az oda fel válik meg, ez vagy amaz marad-é meg.

K. . . . véry.

Pest, sept. 4.

Szerkesztő!

Bölcsen tudja ön, mikép sept. elsőjére minis-teri értekezletre jöttek össze a három prot. hitfelekezetek.

Egyenként mindenik bevégezte saját ügyeit egypár nap alatt, mintha ezen egyének ereiben nem is rokon-vér folya az országgyűlési procrastinációk hőseivel.

De véghetlenül sajnós dolog: hogy kivált részünkről épen nem csekély elégtelenség jelei tüntek föl a cultus-nevelésminister ösvénye ellen.

Mindenek fölött sajnósan vettük azt, miszerint a mult országgyűlés világos törvénye ellenére a prot. hitfelekezetek kihallgatása nélkül bocsátott tárgyalás alá törvényjavaslatot, és pedig len az említett törvény, t. i. a teljes és tökéletes egyenlőség és szabadság tökéletes kiparodiáját.

Emellett van-e azontörvényjavaslatban egy kis kertészet, hogy a napontai tápszere, gyümölcsfák s ezek oltás általi nemesítése; az ipar és gazdaság stb. iránt intézkedések tétettek volna.

Le van-e téve a nevelés alapja: a kisdodvó? mely nélkül egy lépést is tenni csak vaklövés. —

Hát a Carthausi írója, hogy feledkezhetett meg a lánynöveldekről?

Ez a mi nemzetünk szörnyű nemes. Csak férfairól hangzott éneke.

Keletről jött, hol a zsidók az anyakönyvbe beírni sem szokták a lánymagzatot.

Ha fi született, határtalanul örvendett a magyar. És ha lány? szomoruan ezt mondta a bába: a mit Isten adott!

Nyugott felé jövén nemzetünk, becsülni kezdé nőnemét, míg nem Angliában szép tökélyt láthatott.

Hazánkban eddig mikép kezeltetett e szent ügy? Zárdákban apácákra bízátok: de ezek a világot nem ismerik, mikép a tulvilágot sem. Vagy pedig az ugynevezett madame-kra, kik nagyon is ismerik, megunták a világot.

Hogyan hát, miért nem jutott a miniszter eszébe néhány lány- és nőnevelde?

Mert, — és itt kérek figyelmet — kutfők, az országos alapítványok rendezése, célra fordítása, mulasztva volt. Vagy azt hitte: hogy a „fundus studiorum“ az eddigi kezekben hagyása mellett lehetséges a teljes és tökéletes egyenlőség?!

Hittük: miszerint a vegyesházasság, átmenetel stb. kérdésekben, hol az újabb törvényeket kénye szerint tapodja a chath. clerus, a teljes és tökéletes viszonyosság alapján fog törvényjavaslatot a cultusminister előterjeszteni. stb.

Csalódásaink egymást érik. Nem előre, de épen rákmódra hátra vezeti a prot. hitfelekezeteket a cultusminister, nemcsak az országgyűlésen tárgyalás alá bocsátott — kül és belső autonómiánkat intézni kívánó — törvényjavaslatában, hanem több rendeleteiben is, minőket a Metternich-politica alatt mindannyiszor iszonyodva visszautasítottunk.

Tökéletesen hiszem, miszerint a cultusminister mégcsak soha nem is álmodott azon szabadságról, azon autonomiaról, mellyel a két prot. hitfelekezet e hazában birni szerencsés. Most mind a három prot. hitfelekezet átadta mai napon tanácskozmánya jegyzőkönyvét a minister urnak, mellyből átlátandja mikép a prot. hitfelekezetek inkább az országos segedelmet, mint szabadságukat nélkülözendik.

Földvári.

H I R D E T É S E K.

Gözhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógözös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagözhajózási társaság főügynöksége.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ tehervonat délben 11 órakor

„ „ személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra

„ „ 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra

„ „ 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácraól Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.